С Т А Н О В И Щ Е

От доц. д-р Димитър Йорданов Якимов
към Висше училище по агробизнес и развитие на регионите – Пловдив
(*академична длъжност, научна степен, трите имена, висше училище/научна организация*)
на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност "доцент" в област на висшето образование **6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина", професионално направление 6.2 „Растителна защита", научна специалност „Растителна защита**"

В конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент", обявен в Държавен вестник, брой 90 от 25.10.2024 г. и в сайта на ВУАРР – Пловдив за нуждите на катедра „Регионално развитие, агробизнес и туризъм" в Департамент по икономика и управление, като кандидат участва **главен асистент доктор Теодора Петрова Илиева-Пенчева**.

1. Кратки биографични данни

Кандидатът главен асистент доктор Теодора Петрова Илиева-Пенчева е родена на 2 ноември 1976 г. в гр. Карлово. Получава образователно-квалификационна степен „Магистър" през 1999 г. във Висш селскостопански институт гр. Пловдив (Аграрен университет - Пловдив) по специалност Агроинженерство – Агроекология, с придобита професионална квалификация „Инженер – Агроном". Защитава образователна и научна степен Доктор през 2010 г. в Област на висше образование: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление: 6.2. Растителна защита, Научна специалност: 04.01.10 „Растителна защита".

От 15.05.2019 година до момента е Главен специалист – инспектор в звено „Инспекторат" при Община Карлово. От 2009 г. е назначена като асистент

2. Общо описание на представените материали

Кандидатът **главен асистент доктор Теодора Петрова Илиева-Пенчева** участва в конкурса с:

- Монографии – **1** броя;
- Доклади – **17** броя;
- Статии – **10** броя;
- Студии – **1** броя;

- Книги – **1** брой.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

На кандидата са забелязани дванадесет цитирания. Шест от тях са от чуждестранни учени и публикувани с чужбина. Десет от цитатите са поместени в индексирани или реферирани списания. Тези обстоятелства показват, че научната работа се възприема на много добро научно равнище.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Д-р Теодора Илиева-Пенчева е назначена за асистен във Висше училище „Земеделски колеж“ на 1 септември 2009 г. От тогава без прекъсване работи като преподавател. Извеждала е както упражнения, така и лекции. Още през първите години на преподаване прилага достатъчно добре прегледен материал под формата на презентации, видеа, табла. Имаше висока посещаемост и интерес от студентите. Включвала се е и в административна работа към ВУАРР, най-много като секретар на Института за регионални научни изследвания към ВУАРР и в периодични акридационни процедури. Съавтор е на учебник по Биологично земеделие.

Кандидатът е провеждал многократно работа със студенти от ВУАРР и Аграрен университет, както и с докторанти на доц. Анна Карова.

4.2. Научна и научно-приложна дейност

Научната и научно-приложна дейност на кандидата е в областта на биологичното и агроекологичното земеделие. Изследвани са както методи и средства за борба с някои вредители, така също са изследвани иновативни или нови органични торове. Работата освен, че е актуална, изисква големи познания и задълбочено проучване на научна литература. Това произхожда от обстоятелството, че много голям брой от аналогични методи и средства не постигат достатъчно добър резулатат в биологичното производство. Прави красноречиво впечатление, че изследваните средства, както и обектите върху които са приложени, са така подбрани, че дават много добри резултати. Изследванията са проведени с нужните статистически обработки за достоверност. В монографията е изследвана и доказана ефективността на биоагенти като *Macrolophus pygmaeus, Chrysoperla carnea u Amblyseius swirski*i за контрол на ключови вредители в

оранжерийното зеленчукопроизводство съответно върху прасковената листна въшка (*Myzus persicae*), оранжерийната белокрилка (*Trialeurodes vaporariorum*) и западния цветов трипс (*Frankliniella occidentalis*). Разработени и изследвани са 3D капани с разнообразие от форми, размери и цветове, предназначени за мониторинг на западния цветов трипс (Frankliniella occidentalis) в биологичното оранжерийно производство на зеленчуци. Също така е направен подробен литературан преглед на съществуващите методи и средства за биоконтрол при ентомологична защита на растителни култури и сравнителен анализ с конвенционални средства със същото приложение.

Изведени са множество приноси с оригинален и потвърдителен характер, което подчерава конкретна практическа насоченост на разработките.

В статиите и докладите са представени освен изследванията, включени в монографията, също опити върху различни култури с иновативни естествени торове и препарати като „Екосист-Арбанаси“, „Аминобест“, „Грийнфол“ и „Биоактив“. Изследвани са методи за обработка със статично магнитно поле, което по лични наблюдения през последните години придобива изключително голям интерес от международната научна общност. Проучването на естествени торове, препарати и алтернативни средства спрямо конвенционалното земеделие е много важно, дори и паралелно с изследвания на методи и средства при борба с неприятелите, тъй като се увеличават общите защитни сили и адаптивност на културите. Именно такъв интегриран подход при растителната защита е от много съществено значение.

4.3. Внедрителска дейност

Някои от представените методи и средства са неофициално приложени от земеделски производители и Общини, на които гл. ас. Д-р Илиева-Пенчева е консултант.

4.4. Приноси (научни, научно-приложни, приложни)

Представени са множество приноси с оригинален или потвърдителен характер, които по своята същност са научни, научно-приложни, приложни. Най-много е наблегнато на разработените и приложените 3D капани с разнообразие от форми, размери и цветове, предназначени за мониторинг на западния цветов трипс (*Frankliniella occidentalis*) в биологичното оранжерийно производство на зеленчуци, както и на ефективността на биоагенти като Macrolophus pygmaeus, Chrysoperla carnea и Amblyseius swirskii за контрол на ключови вредители в

оранжерийното зеленчукопроизводство съответно върху прасковената листна въшка (*Myzus persicae*), оранжерийната белокрилка (*Trialeurodes vaporariorum*) и западния цветов трипс (*Frankliniella occidentalis*)

5. Оценка на личния принос на кандидата

На повечето статии и доклади кандидатът е първи автор, като това показва съществената роля в извеждането и представянето на изследванията.

По отношение на учебно-педагогичната работа кадидатът самостоятелно е съставил много от интегративните обучителни материали.

През 2023 г. по време на АГРА е отличен с престижната награда Лауреат „Агронаука“.

6. Критични бележки

Може да се отбележат някои препоръки по техническото представяне на материлите. В справката за научните публикации някои от докладите са обозначени със символната буква за статия. По-ясно да се разграничават едни от други приносите с оригинален и потвърдителен характер. В първия даден принос на тези с оригинален характер са представени няколко средства и с различни начини на приложение, които може да се отдеференцират и така общата бройка приноси дори да се увеличи. Тези бележки по никакъв начин не омаломажават възприемането на представените изследвания, заключения и анализи.

7. Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам главен асистент доктор Теодора Петрова Илиева-Пенчева да бъде избрана за „доцент“ в област на висшето образование **6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина”, професионално направление 6.2 „Растителна защита”, научна специалност „Растителна защита**“ за нуждите на катедра „Регионално развитие, агробизнес и туризъм” в Департамент по икономика и управление.

19.03.2025 г. Член на журито:

……..……..

Забележки:

1. Становището се изготвя на български и английски език.
2. Обемът на становището трябва да бъде до 3-4 стр.

3. По преценка на члена на журито към становището могат да бъдат добавяни и точки с допълнителна информация.

4. В становищата задължително се прави оценка дали кандидатът отговоря на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.